

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА**

**IV Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В РАМКАХ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ»**

м. Полтава, 24 березня 2021 року

УДК 330.15:334.723
ББК 65.291.5

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2021. – 426 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова організаційного комітету:

Махмудов Х. З. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Члени організаційного комітету:

Калашник О. В. – секретар конференції, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Галич О. А. – кандидат економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавської державної аграрної академії.

Михайлова О. С. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Писаренко С. В. – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії;

Мороз С. Е. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Кальян О. С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії.

Сапожник Д. І. ЕКОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЕЛЕКТРИЧНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ: ЗА ТА ПРОТИ	333
Сень О.В. СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРІОРИТЕТІВ УКРАЇНИ	337
Сенчук Т. Ю., Кулинич І. М., Гречка Г. М. ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО – ШЛЯХ ДО ЕКОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	342
Сиротюк Г. В. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАЛИХ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ	345
Ставицька В. О. ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ОНЛАЙН-КРАУДФАНДИНГУ	349
Сурнін К.А., Мороз С.Е. SOFT SKILLS – КОМПЕТЕНЦІЇ ПІДПРИЄМЦЯ ХХІ СТОЛІТТЯ	352
Тетерюк Р. С., Михайлова О. С., Гусейнов М.Д. ПОТРЕБА ВПРОВАДЖЕННІ СИСТЕМИ НАССР У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	355
Тимко А. К. РИЗИКИ ІНВЕСТИЦІЙ У КРИПТОВАЛЮТУ	358
Тимошенко І. В. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	360
Ткаченко А.С. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО АСОРТИМЕНТУ БОРОШНА ОРГАНІЧНОГО	364
Тормишева К.М. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	369
Тютюнник Ю. М., Махно С. В. ПРОБЛЕМАТИКА ДЕМОГРАФІЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ НА СЕЛІ	372
Тютюнник Ю. М., Овчаренко А. Ю. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОСНОВА ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	374

Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ТА ДИНАМІКИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	376
Хлисту́н П.С. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ДОРАДЧИХ СЛУЖБ	379
Хмельницька Є.В. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ФАЛЬСИФІКАЦІЯ МАЙОНЕЗУ	383
Хурдей В. Д., Наконечний Д.О. ВПЛИВ МЕРЧАНДАЙЗИНГУ НА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ ТА ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГУ ПРОДАЖІВ	386
Чіп Л.О., Писаренко С. В. ПРОБЛЕМАТИКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	389
Чумак В. Д. ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	391
Шаферівський Б. С., Карунна Т. І., Желізняк І.М. ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	395
Шакалій С. М., Рудич Я. С. ЯКІСТЬ ТА УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	397
Шевченко Ю.О., Устік Т.В. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ МАРКЕТИНГОВОГО КОМПЛЕКСУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	401
Фарат О.В. «КЛАСТЕРНА ДИЛЕМА» СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	405
Флока Л.В., Бірта Г.О., Залогіна С.О. РИНОК МОРОЗИВА В УКРАЇНІ ТА ОЦІНКА ЙОГО ЯКОСТІ	407
Флока Л.В., Бургу Ю.Г., Нестеренко Д.П. НЕТРАДИЦІЙНІ МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ	410
Юрченко О.С., Корнєва Н.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «САНТА УКРАЇНА»	412

входити ні одна країна, яка не визнає ці цінності. Відмінність між цінностями, що існують в Україні, і цінностями, які підтримуються в Європейському Союзі не так велика. Україна підтримує європейські цінності, такі як верховенство права, прав людини, свободи - базових цінностей демократії. Європейське суспільство, як і наше, та як і будь-яке інше, має свої недоліки. Проте система європейських цінностей має за мету те, щоб зробити життя комфортним для всіх людей, незважаючи на їх відмінності та особливості. І якщо наша країна буде прагнути до такого суспільства і переймати позитивний досвід інших європейських країн, ми зробимо крок вперед, крок у світле майбутнє.

Список використаних джерел

1. Маклаков В.В. Конституції зарубіжних держав: навч. посібник / уклад. М. : Волтерс Клувер, 2002. 584 с.
2. Маклаков В.В. Конституції зарубіжних держав: навч. посібник / уклад. М. : Волтерс Клувер, 2006. 608 с.
3. Facts and figures about eu-ukraine relations. Brussels, 05/10/2020
URL: https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/eap_factsheet_ukraine.pdf
4. Угода про асоціацію [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu>

Тютюнник Ю. М.

к.е.н., професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень,
доцент

Махно С. В.

здобувач вищої освіти СВО «Бакалавр» спеціальності «Фінанси, банківська
справа та страхування»,

*Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

ПРОБЛЕМАТИКА ДЕМОГРАФІЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ НА СЕЛІ

Демографічне відтворення сільського населення України набуло характеру гострої демографічної кризи: відбуваються несприятливі зміни в чисельності селян внаслідок депопуляції та деградації їх якості. Через складні умови праці продовжує погіршуватися рівень привабливості сільських поселень як середовища життєдіяльності, особливо, для місцевої молоді та направлених на роботу молодих фахівців, що призводить до порушення механізму демографічного відтворення у суспільно необхідній їх кількості та якості.

За даними Державної служби статистики України на 2020 рік чисельність сільського населення держави становила 11826,5 тис. осіб, що складає 27,2 % всього населення держави. За роки незалежності України процес урбанізації забрав 2,1 % населення села на користь міста [1].

Скорочення сільського населення в умовах інтенсивного його старіння перетнуло критичні межі сучасного типу відтворення і призводить до вимирання. Основна причина такої ситуації полягає у відсутності постійного працевлаштування, переважно через сезонність сільськогосподарського виробництва. За даними Державної служби зайнятості у 2020 році 12,9 % всіх безробітних припадало на долю сільського господарства, а це четверте місце в рейтингу по безробіттю. Проте загальна кількість вакансій аграрного сектору на 1,6 % перевищує кількість безробітних і складає 14,7 % [2].

Чому ж працівник і роботодавець не можуть зустріти один одного? При пошуку роботи молоді фахівці в першу чергу звертають увагу на рівень заробітної плати. Лише 15 % потенційних працівників, які шукають роботу в інтернет-мережі, цікавляться вакансіями, де не показана заробітна плата.

В українському суспільстві сформувався і досі живе стереотип, що робота в сільському господарстві – це не прибутково. Наразі, ситуація в агросфері стрімко змінюється. Аналіз вакансій у категорії «сільське господарство» показує, що середня заробітна плата найбільш високооплачуваного фахівця – землевпорядника складає в середньому близько 19 тис. грн, ветеринар може розраховувати на 14 тис. грн, механізатор – на 12 тис. грн. Це більше, ніж середня заробітна плата в державі, яка в 2020 році становила 10,5 тис. грн.

Проте працевлаштування за кордоном у сільському господарстві, з позиції рівня оплати праці, усе ще залишається більш привабливим. Для зменшення відтоку трудових ресурсів за кордон вітчизняному аграрному бізнесу, попри складну економічну ситуацію, необхідно надалі підвищувати рівень заробітної плати працівників, запроваджувати матеріальні і нематеріальні бонуси.

Сезонність виробництва впливає майже на всі сільськогосподарські процеси і проявляється у динаміці попиту на робочу силу. Активніше роботодавці шукають працівників насамперед весною. Починаючи з літа кількість вакансій поступово зменшується і до зими попит скорочується до 77 % [3]. У таких реаліях роботодавцям вигідніше почати пошук кваліфікованих спеціалістів узимку. Таким чином, до старту весняно-польових робіт

сформується штат, а за необхідності буде час на навчання і стажування нових працівників.

Отже, з метою збереження села необхідно здійснити комплекс заходів по подоланню сезонності виробництва, наданню конкурентних умов і рівня оплати праці, які б сприяли закріпленню трудових ресурсів.

Список використаних джерел

1. Статистика населення України / Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Аналітична та статистична інформація на ринку праці / Державна служба зайнятості України. URL: <https://www.dcz.gov.ua>.
3. Абдуллина М. Как удовлетворит кадровый голод в агросекторе. *Экономическая правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns>.

Тютюнник Ю. М.

к.е.н., професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень,
доцент

Овчаренко А. Ю.

здобувач вищої освіти СВО «Магістр» спеціальності «Облік і
оподаткування»,

*Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЯК ОСНОВА ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сільськогосподарські підприємства мають у своєму розпорядженні різноманітні активи, як власні, так і орендовані, що потребують ефективного використання, обліку та забезпечення їх збереження. Великий спектр організаційно-правових форм аграрних підприємств, де спостерігаються відмінності у відносинах власності, регулюванні майнових питань, зумовлює особливості обліку власного капіталу та відображення цієї інформації у фінансовій звітності. Розкриття цих особливостей та методичне забезпечення обліку власного капіталу в підприємствах сприятиме підвищенню повноти та достовірності інформації про їх фінансово-майновий стан, що дозволить користувачам фінансової звітності приймати обґрунтовані та виважені управлінські рішення [1, с. 1124].

Говорячи про особливості формування власного капіталу та його значення для здійснення діяльності сільськогосподарських підприємств, слід відзначити, що є низка особливостей, пов'язаних зі специфічним характером аграрного виробництва. Серед особливостей ведення бізнесу в сільському